

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho po zapracovaní zásadných pripomienok na ďalšie legislatívne konanie

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní 4 zásadné pripomienky. Z toho boli 3 pripomienky neakceptované a 1 pripomienka bola v rámci rozporového konania prekvalifikovaná na odporúčáciu.

1 pripomienka s rozporom všeobecne k návrhu zákona:

APZD požaduje, aby za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania s následnými právnymi účinkami bol považovaný okamih, kedy príslušný správny orgán vydá právoplatné rozhodnutie o porušení tohto zákazu v správnom konaní. **Zásadne tak nesúhlasíme s návrhom zákona, ktorý navrhuje považovať za okamih, kedy sa bude na subjekt nazerať ako na porušiteľa zákazu nelegálneho zamestnávania, len zistenie porušenia, tj. na základe protokolu z výkonu inšpekcie.** Protokol je pritom dokument, ktorý je považovaný len za doklad pre následné správne konanie. Uvedené sa navrhuje hneď vo viacerých právnych predpisoch.

Sme názoru, že ide o porušenie ústavného práva (práva na podnikanie) a práva na spravodlivý proces a prezumpciu nevinu. Uvedeným postupom by bol zamedzovaný prístup spoločností napr. k verejnemu obstarávaniu, príspevkom poskytovaných úradmi práce, pri zamestnávaní cudzincov alebo by znamenal okamžité zrušenie licencií ADZ a to ešte pred tým, ako by príslušný orgán uvedený stav vôbec potvrdil v riadnom správnom konaní. **Na firmy by sa tak z pohľadu štátu nazeralo ako na porušiteľov zákazu nelegálneho zamestnávania už na základe názoru inšpektora práce a ním vystaveného protokolu o priebehu inšpekcie.** Síce má oprávnený subjekt právo na súdne preskúmanie protokolu vystaveného inšpektorom práce, to nič nemení na fakte, že firma by už bola vedená ako porušiteľ.

2 pripomienka s rozporom:

V zmysle všeobecnej pripomienky sme požadovali zmenu aspoň pre prípady, ak zamestnávateľ žiada o zamestnancov z tretích krajín (§ 21 ods. 3 písm. a) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti).

3 pripomienka s rozporom:

V zmysle všeobecnej pripomienky sme požadovali zmenu aspoň pre prípady, ak je zamestnávateľ agentúrou dočasného zamestnávania (§ 29 ods. 3 písm. d) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti).

Zákony dotknuté navrhovanou zmenou: zákon o službách zamestnanosti, zákon o rozpočtových verejnej správy, zákon o podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, zákon o podpore regionálneho rozvoja, zákon o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti, zákon o pobyte cudzincov, zákon o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov, zákon o štatutárnom audite, zákon o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, zákon o podpore v čase skrátenej práce.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Cieľom návrhu zákona je zefektívniť organizáciu a riadenie sústavy inšpekcie práce.

Návrhom zákona sa:

- zavádza manažérska funkcia riaditeľa inšpektorátu práce namiesto hlavného inšpektora práce,
- navrhuje doplniť obsahové náležitosti protokolu o výsledku inšpekcie práce o poučenie o možnosti podať správnu žalobu voči protokolu,
- precizuje moment zistenia porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania.

Návrh zákona novelizuje ďalších 11 právnych predpisov, z dôvodu sprecizovania okamihu zápisu FO/PO do zoznamu subjektov, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania v predchádzajúcich rokoch.

Návrh zákona:

Definovanie okamihu zistenia a porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania

- okamih, kedy NIP zapíše subjekt do zoznamu osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, bude považovaný deň zistenia porušenia.
- v súčasnosti sa tento zápis vykonáva na základe právoplatného rozhodnutia o porušení zákazu – teda po ukončení správneho konania.

Pojem „Hlavný inšpektor práce“ nahradí „Riaditeľ inšpektorátu práce“

- v zmysle návrhu zákona nebudú IP riadiť hlavní inšpektori práce ale riaditelia IP,
- riaditeľ IP musí spĺňať podmienku aspoň 5-ročnej predchádzajúcej praxe v oblasti BOZP, inšpekcie práce alebo pracovného práva; doteraz mohla túto pozíciu zastávať iba osoba s praxou a spôsobilosťou inšpektora práce,
- naďalej ho vymenováva ho a odvoláva minister MPSVR na návrh generálneho riaditeľa NIP.

Protokol o výsledku inšpekcie práce

- rozširuje sa okruh obsahových náležitostí protokolu aj o poučenie o možnosti podať správnu žalobu,

- precizuje sa okamih, kedy je výkon inšpekcie ukončený – prerokovaním protokolu (vrátane jeho dodatkov) alebo dňom odmietnutia oboznámiť sa s protokolom,

Ďalej sa návrhom zákona rozširuje možnosť udeliť poriadkovú pokutu vo výške 65 až 650 eur) FO, ktorá odmietne poskytnúť informácie potrebné pre výkon inšpekcie.

Navrhovaný dátum účinnosti: 1. januára 2023